

ECLI:NL:RVS:2018:4232

Instantie	Raad van State
Datum uitspraak	20-12-2018
Datum publicatie	27-12-2018
Zaaknummer	201802017/1/V2
Rechtsgebieden	Vreemdelingenrecht
Bijzondere kenmerken	Hoger beroep
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 22 november 2017 heeft de staatssecretaris, voor zover thans van belang, een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

201802017/1/V2.

Datum uitspraak: 20 december 2018

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht op de hoger beroepen van:

1. de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
 2. [de vreemdeling],
- appellanten,

tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, van 26 februari 2018 in zaak nr. NL17.13476 in het geding tussen:

de vreemdeling

en

de staatssecretaris.

Procesverloop

Bij besluit van 22 november 2017 heeft de staatssecretaris, voor zover thans van belang, een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen.

Bij uitspraak van 26 februari 2018 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde

beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen.

Tegen deze uitspraak hebben de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. R.H.T. van Boxmeer, advocaat te 's-Hertogenbosch, en de staatssecretaris hoger beroep ingesteld.

De vreemdeling en de staatssecretaris hebben een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De vreemdeling heeft een nader stuk ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Hetgeen de staatssecretaris in zijn hogerberoepschrift heeft aangevoerd en aan artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 voldoet, kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aangevoerde geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van deze wet, met dat oordeel volstaan.

2. Hieruit volgt dat de staatssecretaris in een nieuw besluit moet beoordelen of de door de vreemdeling gestelde bekering tot het christendom, mede gelet op de door de vreemdeling overgelegde documenten en zijn verklaringen over zijn voortgaande en verdiepte bekering in Nederland, geloofwaardig is. De vreemdeling klaagt in zijn grief onder verwijzing naar de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling en de vele door hem overgelegde documenten over zijn voortgaande en verdiepte bekering in Nederland terecht over het afzonderlijke oordeel van de rechtbank over zijn verklaringen over zijn gestelde bekering in Iran. De staatssecretaris moet immers een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling verrichten en de verklaringen van de vreemdeling over zijn gestelde bekering in Iran en zijn voortgaande en verdiepte bekering in Nederland sinds 2014 zijn zo nauw verweven, dat zij niet goed afzonderlijk kunnen worden beoordeeld. De staatssecretaris moet zich in het nieuw te nemen besluit daarom ook opnieuw uitlaten over de geloofwaardigheid van de verklaringen van de vreemdeling over zijn gestelde bekering in Iran, in het licht bezien van de verklaringen van de vreemdeling over zijn voortgaande en verdiepte bekering in Nederland en de door hem overgelegde documenten, waaronder het rapport van Stichting Gave.

3. Het hoger beroep van de staatssecretaris is kennelijk ongegrond en het hoger beroep van de vreemdeling is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd, met verbetering van de gronden waarop deze rust.

4. De staatssecretaris dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. bevestigt de aangevallen uitspraak;

II. veroordeelt de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.002,00 (zegge: duizendtwee euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. N. Verheij, voorzitter, en mr. J.J. van Eck en mr. G.M.H. Hoogvliet, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.M. Bosma, griffier.

w.g. Verheij w.g. Bosma
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 20 december 2018

802.

1. In deze uitspraak wordt het hoger beroepschrift van de Staatssecretaris kennelijk ongegrond verklaard. Het hoger beroepschrift roept volgens de Afdeling geen vragen op die 'in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven' en wordt daarom op grond van artikel 91 lid 2 Vreemdelingenwet (Vw 2000) verkort afgedaan. Deze afdoening past in een bredere toepassing van artikel 91 lid 2 Vw 2000 op hoger beroepschriften van de staatssecretaris in zaken waarin sprake is van een gestelde bekering en waarmee de Afdeling de oordelen uit de onderliggende rechtbankuitspraken over de geloofwaardigheid van de bekering bevestigt. Onder (7) verwijst ik u naar de op vluchtweb verschenen andere voorbeelden. De reden voor een annotatie is rechtsoverweging 2, waarin het hoger beroep van de vreemdeling kennelijk gegrond wordt bevonden en waarmee inzicht wordt gegeven in de vereiste integrale geloofwaardigheidsbeoordeling in bekeringszaken.

2. Eerst iets over de casus die ten grondslag ligt aan de hier gepubliceerde uitspraak. De Iraanse asielzoeker vroeg in 2014 asiel aan in Nederland, welke aanvraag werd afgewezen wegens een Dublinclaim op Polen. Hij bleef ondanks de vereiste Dublin-overdracht in Nederland. Al die tijd is hij actief in de Protestantse kerkgemeenschap. In 2016 vraagt hij opnieuw asiel wegens zijn gestelde bekering tot het christendom. De staatssecretaris acht de aanvraag kennelijk ongegrond onder andere wegens het verduisteren van zijn paspoort (artikel 30b onder d Vw 2000) en acht de bekering ongeloofwaardig. In beroep onderbouwt de asielzoeker zijn bekering met een rapport van Stichting Gave en met diverse documenten vanuit de Protestantse kerk in Hilversum en Bodegraven, waaronder een doopakte. De rechtbank Roermond doet op 26 februari 2018 uitspraak (NL17.13476, alleen gepubliceerd op vluchtweb.nl). De rechtbank volgt de staatssecretaris in het oordeel dat de gestelde bekering in Iran ongeloofwaardig is en oordeelt dat de staatssecretaris conform de vaste gedragslijn heeft kunnen oordelen dat de verklaringen over de motieven voor en het proces van bekering vaag en summier zijn, dat de asielzoeker maar een basale kennis van het geloof heeft en dat ook de verklaringen over de kerkgang in Iran vaag en summier zijn. Daarnaast oordeelt de rechtbank dat de staatssecretaris niet de waarde aan het rapport van de Stichting Gave hoeft toe te kennen die de asielzoeker daaraan graag zou toekennen. Tot zover blijft de beslissing van de staatssecretaris in de rechtbankuitspraak in stand. Toch verklaart de rechtbank Roermond het beroepschrift gegrond en wel vanwege het proces van bekering en de kerkgang in Nederland, die onderbouwd is met documenten en ook ter zitting is toegelicht door de voorzitter van de PKN Nederland en een PKN-predikant. Volgens de rechtbank Roermond had de staatssecretaris op grond van de ex-nunc toetsing 'derhalve ook de vraag [dienen] te betrekken of eiser na zijn aanvankelijk op goede gronden ongeloofwaardig geachte bekering inmiddels alsnog een wel geloofwaardig te achten bekering heeft ondergaan.'

3. De staatssecretaris oordeelde in de beschikking dat het proces van bekering in Nederland ongeloofwaardig was vanwege de ongeloofwaardig bevonden bekering in Iran. De in de beroepsfase overgelegde verklaringen en documenten maken dit niet anders. Uit inzage van de stukken blijkt dat de staatssecretaris op dit punt grieven heeft geformuleerd in hoger beroep. Volgens de staatssecretaris had de rechtbank moeten oordelen dat aan de gezaghebbende verklaringen van de kerkgemeenschap niet de waarde gehecht kan worden die de asielzoeker eraan gehecht zou willen zien, omdat uit de door de Staatssecretaris op juiste wijze verrichte integrale geloofwaardigheidsbeoordeling volgt dat de bekering niet aannemelijk is gemaakt en dat de verklaringen van de kerkgemeenschap geen nieuwe feiten en omstandigheden bevatten die de bekering van na het beoordelingsmoment kunnen aantonen. Het feit dat de Afdeling deze grieven afdoet onder verwijzing naar artikel 91 lid 2 Vw 2000 betekent dus dat het proces van bekering tot aan de zitting beoordeeld moet worden.

4. De Iraanse asielzoeker formuleert een grief tegen het rechtbankoordeel over de geloofwaardigheid van zijn bekering in Iran. Volgens hem vereist de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling dat ook over de verklaringen over de periode van bekering in Iran een nieuw bestuurlijk oordeel moet komen, omdat die periode nauw verweven is met zijn voortgaande en verdiepte bekering in Nederland. De Afdeling acht deze grief terecht voorgedragen en vereist dat de staatssecretaris zich opnieuw uitlaat over de geloofwaardigheid van de verklaringen van de vreemdeling over zijn gestelde bekering in Iran.

Daarbij moet volgens de Afdeling niet alleen de voortgaande en verdiepte bekering in Nederland worden betrokken, maar ook de overgelegde documenten, waarbij de Afdeling expliciet het rapport van stichting Gave noemt.

5. De overweging van de Afdeling roept de vraag op wat dit betekent voor de vereiste integrale geloofwaardigheidsbeoordeling als het gaat om een bekering die is ingezet in het land van herkomst en welk proces doorzet in Nederland. De werkinstructie 2018/10, die weliswaar dateert van na het bestuurlijk besluit en de uitspraak van de Rechtbank Roermond, geeft in paragraaf 4.3 de richtlijn voor een dergelijke beoordeling: 'De ongeloofwaardigheid van de bekering in het land van herkomst, wil niet per definitie zeggen dat thans in Nederland niet alsnog sprake kan zijn van een diepgewortelde innerlijke overtuiging ten aanzien van de nieuwe geloofsovertuiging. In deze zaken is van belang om ook te kijken naar de situatie zoals die thans in Nederland is. Het ongeloofwaardig achten van de verklaringen ten aanzien van de bekering en/of het in aanraking komen met de nieuwe religie in het land van herkomst, kunnen echter wel van invloed zijn op het al dan niet geloofwaardig achten van de bekering in Nederland. Immers, een gedeelte van het door de vreemdeling gestelde proces tot bekering is reeds ongeloofwaardig geacht.' In wezen voegt het oordeel van de Afdeling nu een tegenovergestelde uitwerking aan dit beleid toe, namelijk dat een geloofwaardig bevonden bekering in Nederland van invloed is op de geloofwaardigheid van het proces tot bekering in het land van herkomst. Op grond van de werkinstructie lijkt het beginpunt van de beoordeling te liggen bij de verklaringen over de bekering in het land van herkomst waarna dat geloofwaardigheidsoordeel doorwerkt op de verdere beoordeling, terwijl op grond van de Afdelingsoverweging het beginpunt ligt bij de bekering in Nederland op het moment van de zitting en het geloofwaardigheidsoordeel daarover effect heeft op het oordeel over de verklaringen over het voorafgaande proces.

6. Ook de expliciete verwijzing in de Afdelingsuitspraak naar het rapport van de Stichting Gave roept de vraag op wat een dergelijk rapport betekent voor de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling. De rechtbank Roermond volgde in de onderliggende uitspraak de Afdelingslijn zoals uiteengezet in ABRvS 30 december 2016 (JV 2017/45, ECLI:NL:RVS:2016:3502, ve17000027) door te overwegen dat de Stichting Gave slechts de verklaringen over de bekering beoordeelt terwijl de staatssecretaris het gehele asielrelaas beoordeelt en het rapport daarom geen waarde heeft in de geloofwaardigheidsbeoordeling. Uit werkinstructie 2018/10 volgt dat een verklaring van een derde, zoals een rapport van stichting Gave, altijd wordt betrokken bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de bekering, maar dat het van de individuele casus afhangt welk gewicht aan een dergelijke verklaring wordt toegekend. Dit wijst op een toenemend belang van verklaringen van derden bij de geloofwaardigheidsbeoordeling van bekeringszaken. De rechtbanken Haarlem (24 oktober 2018, NL17.6699, ECLI:NL:RBDHA:2018:13076, ve18006786 tegen deze uitspraak loopt nog hoger beroep) en Roermond (21 december 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:15336, ve18007246) deden beiden onder verwijzing naar de werkinstructie 2018/10 een uitspraak waarin het beroep van de vreemdeling gegrond werd verklaard omdat het rapport van Stichting Gave niet zichtbaar was meegewogen. De overweging van de Afdeling in de hier besproken zaak over het rapport van de Stichting Gave sluit aan bij deze rechtbankuitspraken. De staatssecretaris zal in de nieuwe geloofwaardigheidsbeoordeling over de bekering het rapport kenbaar moeten meewegen.

7. Dat deze uitspraak van de Afdeling niet op zich staat, blijkt uit de hoeveelheid kennelijk ongegronde hoger beroepschriften van de staatssecretaris. Aangezien de Afdeling niet langer uitspraken publiceert die zijn afgedaan op grond van artikel 91 lid 2 Vw 2000, baseer ik mij op uitspraken die zijn gepubliceerd op Vluchtweb. VluchtelingenWerk Nederland heeft op vluchtweb een notitie geplaatst met daarin een overzicht van bekerings- en LHBTI-zaken waarin de hoger beroepschriften van de staatssecretaris op 23 november 2018 kennelijk ongegrond zijn bevonden. Aangezien geen van de Afdelingsuitspraken en ook de onderliggende rechtbankuitspraken nauwelijks gepubliceerd zijn, herhaal ik de twaalf daarin genoemde bekeringszaken met de door VluchtelingenWerk gegeven omschrijving: ABRvS, 201707408/1 (bevestiging Rechtbank Zwolle 6 september 2017 NL17.7045, Egypte, oordeel rechtbank houdt stand: ongeloofwaardigheid onvoldoende gemotiveerd ondanks beperkte kennis over christendom), ABRvS, 201709925/1 (bevestiging Rechtbank Utrecht 28 november 2017, NL 17/4111, Irak, oordeel rechtbank houdt stand: IND heeft niet inzichtelijk

gemotiveerd gereageerd op rapport Stichting Gave), ABRvS, 201800684/1 (bevestiging Rechtbank Den Bosch 17 januari 2018, nr 17/11130, ECLI:NL:RBDHA:2018:3000, Afghanistan, oordeel rechtbank houdt stand: onvoldoende rekening gehouden met jonge leeftijd en te weinig waarde gehecht aan ondersteunde verklaringen van derden), ABRvS, 201803982/1 (bevestiging Rechtbank Arnhem 11 april 2018, nrs. NL17.13576, NI17.13577 en NL17.13578, oordeel rechtbank houdt stand: doorwerking motiveringsgebrek t.a.v. afvalligheid Islam in geloofwaardigheidsbeoordeling bekering), ABRvS, 201803516/1 (bevestiging Rechtbank Utrecht 19 april 2018 NL18.3536, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: door ontbreken gedragslijn onduidelijk hoe IND afvalligheid beoordeelt), ABRvS, 201804199/1 (bevestiging Rechtbank Zwolle 20 april 2018 zaak nr. NL17.13480, China, oordeel rechtbank houdt stand: ongeloofwaardigheid bekering en problemen door lidmaatschap Kerk van de Almachtige God onvoldoende gemotiveerd), ABRvS, 201805324/1 (bevestiging Rechtbank Zwolle 8 juni 2018, nr. NL18.547, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: Afwijking van God als gevolg van islamitisch leefregels aannemelijk), ABRvS, 201805043/1 (bevestiging Rechtbank Haarlem 12 juni 2018, NL18.7614, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: verklaringen over wat bekering tot het christendom in de vreemdeling teweeg heeft gebracht zijn element in proces van bekering), ABRvS, 201806170/1 (bevestiging Rechtbank Groningen 27 juni 2018, NL17.13883, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: IND heeft onterecht geen rekenschap gegeven aan passieve bekering en vaste gedragslijn), ABRvS, 201806656/1 (bevestiging Rechtbank Zwolle 6 augustus 2018, NL18.11786, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: motiveringsgebrek m.b.t. geloofsgroei en verdieping geloofsbeleving bij bekering), ABRvS, 201806716/1 (bevestiging Rechtbank Zwolle 10 augustus 2018, zaak nr. NL18.12006, Iran, oordeel rechtbank houdt stand: onvoldoende gemotiveerd waarom innerlijke overtuiging niet kan groeien door dagelijks contact met mensen die vanuit religieuze opvattingen anderen hulp aanbieden), ABRvS, 201808145/1 (bevestiging Rechtbank Arnhem (MK) 2 oktober 2018 nr. NL18.4412, Eritrea, oordeel rechtbank houdt stand: bekering van christelijk orthodox geloof naar pinkstergemeente ten onrechte ongeloofwaardig geacht gezien verklaringen). Ook op 22 februari 2019 deed de Afdeling nog een uitspraak waarin het hoger beroepschrift van de staatssecretaris kennelijk ongegrond werd bevonden (201804056/1, bevestiging van Rechtbank Utrecht 7 mei 2018, nr. NL18.6885). Deze jurisprudentie bevat rechtbankuitspraken van na de inwerkingtreding van werkinstructie 2018/10. Het lijkt mij dat de Afdeling met deze uitspraken een belangrijk signaal afgeeft aan de Staatssecretaris. De werkinstructie 2018/10 vergt sinds 1 juli 2018 meer motivering in het besluit en kent een grotere rol toe aan verklaringen van derden bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van een bekering. Dat beslissingen hieraan niet voldoen en in beroep moeten worden vernietigd, is onzorgvuldig. Maar dat de staatssecretaris tegen die vernietigingen hoger beroep instelt en zo via hoger beroepschriften een beperkte uitleg van het nieuwe beleid probeert af te dwingen, vind ik zorgelijk.

Karen Geertsema, redactiesecretaris A&MR, Stichting Migratierecht Nederland